

כבוד השופט רן ארנון

“אין חולק כי לעיתים קרובות גידול קטין נכה או בעל צרכים מיוחדים מטיל עומס כבד ההורים, כאשר לעיתים נגרמות בשל כך הוצאות משמעותיות שאינן מנת חלקו של כל קטין אחר.”

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 59938-12-21 ב' פ' נ' ס'

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט רן ארנון

תובעת ע' ב' פ'
ע"י ב"כ עוה"ד נופר סוויסה

נגד

נתבע ד' ס'
ע"י ב"כ עוה"ד אירה אלקלעי רובין

פסק דין

עניינו של פסק הדין תביעה למזונות שלושה קטינים שהוגשה על ידי האם ביום 28/12/21. בהסכמת הצדדים פסק הדין יינתן על יסוד החומר שבתיק בית המשפט וסיכומי הצדדים ללא שמיעת ראיות, וזאת נוכח העובדה כי התיק התנהל במשך 3 שנים התקיימו 9 ישיבות בית משפט, הכל בניסיון לסייע לצדדים להגיע לפתרון בענין זמני השהות של הקטינים עם האב.

רקע עובדתי ודיוני רלוונטי:

1. הצדדים יהודים נישאו כדמו"י במרץ 2013 מנישואין אלה נולדו 3 ילדים:

א' ילידת 2014;

ר' יליד 2019;

ק' יליד 2020;

2. הקטינים ק' ור' מתחת לגיל 6. לטענת האם שניהם בעלי צרכים מיוחדים, אולם רק הקטין ק' מאובחן וזכאי לקצבת נכות מהמל"ל, לטענת האם זמנית.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 59938-12-21 ב' פ' נ' ס'

תיק חיצוני:

3. הצדדים התגוררו בXXXX. לאחר הפירוד קיימו זמני שהות בחלוקה של 43% לאב לעומת 57% לאם. בתחילת שנת 2022 זמני השהות של האב עם הקטינים צומצמו משמעותית בהמלצת העו"ס לסדרי דין, ולמעשה מאז ועד היום הקטינים אינם לנים בבית האב.
4. עם תחילת המלחמה התפנו הצדדים לבתי מלון שונים בארץ. עם הזמן עברה האם להתגורר בדירה שכורה בXXXX ואילו האב נשאר ללון במלון בXXXX לפי הצהרתו בדיון מיום 17/11/24 עבר בתחילת אוקטובר האחרון להתגורר בדירה בXXXX.
5. לא למותר לציין כי תיק זה מתנהל משך זמן ארוך באופן חריג, שלוש שנים, במסגרתו הוגשו תסקירים רבים מאת מחלקת הרווחה בXXXX וכן מחלקת הרווחה בעיר XXXX, והתקיימו 9 דיונים, האחרון שבהם התקיים ביום 17/11/24. אלא שכלל הדיונים נסובו סביב טענות לעניין זמני השהות, ובעניין מזונות הקטינים לא הועלו כל טענות מאת מי מהצדדים מאז ניתנה החלטה למזונות זמניים בפברואר 2022.
6. בישיבה האחרונה השכילו הצדדים להבין כי הגיעה העת להביא את ההליך לסימום. לפיכך ניתן תוקף של פסק דין לזמני השהות שהומלצו בתסקיר העו"ס מיום 13/11/24, וכן ניתנה החלטה המסמיכה את העו"ס לסדרי דין לסייע לצדדים לפעול להרחבת זמני השהות בין האב והקטינים, לרבות בחינת האפשרות ללינת הקטינים אצל האב.
- רק בשלב זה העלתה האם טענות לעניין גובה דמי המזונות וההפחתה בגיל 6 (כמפורט בהחלטה למזונות זמנים) הצפויה בעוד מספר חודשים ספורים, ורצונה כי סכום המזונות יוותר כפי שהוא.
7. לאור האמור, נוסף על ההחלטות שלעיל, נקבע כי יוגשו סיכומים קצרים לעניין המזונות, אליהם ניתן לצרף מסמכים כלכליים עדכניים וינתן פסק דין בתקווה להביא את הצדדים לכדי סיום המחלוקות.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 59938-12-21 ב' פ' נ' ס'

תיק חיצוני:

תמצית טענות התובעת

8. בכל תקופת הזוגיות מלוא נטל ניהול הבית, הכלכלה, טיפול בילדים וכד' הוטל על כתפי האישה. האישה מתקשה לעמוד בהתנהלות השוטפת ולתפקד לבד עם הקטינים ומתקשה בכך אף יותר לאחר הפירוד.
9. עם הפרידה בחודש דצמבר 2020 החלו הצדדים בתקופת ניסיון של קיום זמני שהות כמעט שווים עם הקטינים, אך לטענת האישה ההסדרים שהגיעו אליהם לאחר הפירוד לא היטיבו עם הקטינים ועל כן הוגשו התביעות. בתחילת ההליכים צומצמו משמעותית זמני השהות של האב עם הקטינים וגם כיום, בחלוף שנתיים אין צפי להרחבתם.
10. ההחלטה למזונות זמניים התקבלה בהתבסס על חלוקת זמני שהות כמעט שוויונית שהתקיימה דאז, ובמסגרתה נקבעה גם הפחתה עם הגעת הקטינים לגיל 6 בעקבות הבע"מ 919/15. אלא שכיום מתקיימים זמני שהות ללא לינה, לשעות ספורות פעמיים בשבוע, וחרף רצונו של האב לקיים זמנים משמעותיים לא עלה בידי האב לעשות כן נוכח היעדר מסוגלותו לטפל לבדו בקטינים.
11. אין ספק שישנה התקדמות ושיפור ביכולת האב. הקשר עם הקטינה א' מתקדם טוב וכאשר הדירה תהיה ערוכה לכך הצדדים יתאמו זמני לינה.
12. לעניין הבנים, שניהם בעלי צרכים מיוחדים והיכולת של האב מולם מוגבלת למרות רצונו הטוב. האב מפעיל לעיתים שיקול דעת לקוי ביחס אליהם.
13. האם נאלצת להיות זמינה לקטינים לאורך כל השבוע, גם בשעות בהן מתקיימים מפגשים בין האב לקטינים. כמו כן התובעת אחראית על שינוע הקטינים גם בזמנים של האב. לאב אין רכב והצעתו להתנהל באמצעות אוטובוסים איננה אפשרית לאור מצבם של הקטינים. אם בכך לא די, גם המפגשים בין האב לקטינים מתקיימים לרוב אצל האם בביתה.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 59938-12-21 ב' פ' נ' ס'

תיק חיצוני:

14. נוכח אבחונם של הקטינים כבעלי צרכים מיוחדים, צרכיהם גדלו משמעותית והם מחייבים טיפולים ואבחונים רבים. האם אוספת את הקטינה א' בשעה 13:00 ובשעה 16:00 את הקטינים ק' ור'. האם מסיעה את הקטינים לחוגים, טיפולים, בדיקות ועוד. בכל אלה נושאת האם לבדה ונפגע כושר השתכרותה ויכולתה להשתלב במקום עבודה, ולו במשרה חלקית. מכאן שחל שינוי לרעה גם בהכנסות האם וביכולתה לעבוד.

15. זאת בשעה שיכולתו של האב והפניות הגבוהה שלו שינתה לטובה את מצב ההכנסות שלו. האב עובד במספר עבודות ופנוי לפרנס את עצמו מאחר שכמעט ולא נפגש עם הקטינים. האב אינו משלם את דמי המזונות כסדרם והאם נאלצה לפתוח נגדו תיק הוצל"פ.

16. לטענת האם למרות זכאות שני הצדדים למענקי פינוי תקופה זו זמנית ועתידה להסתיים בקרוב, ולכן מבוקש להתחשב רק בהכנסות הצדדים ה"רגילות" מבלי להתייחס למענקי הפינוי.

17. לעניין הכנסות האם. האם מוכרת בביטוח לאומי כנכה בשיעור 50% נכות רפואית וכן 100% אובדן כושר עבודה. בגין נכות זו מקבלת קצבה חודשית של 6,387 ₪ נטו (קצבת נכות וקצבת תלויים).

18. קצבת הילדים המשולמת לאם איננה בסכום הנטען על ידי האב אלא עומדת על 426 ₪.

19. האם מקבלת קצבת ילד נכה עבור הקטין ק' ממרץ 2022. החל מחודש יוני 2024 נקבע אחוז קצבה של 50%, ומחודש נובמבר 2024 משולמת בגינו גמלה חודשית בסכום של 1,771 ₪, זאת עד ליום 30.6.2025 שאז, כך לטענת האישה, תבוטל. מכאן שסך הכנסותיה עומד על 8,584 ₪.

20. לטענת האם גם אם יילקחו בחשבון מענקי הפינוי הרי שלאם הוצאות מדור גבוהות המורכבות משכ"ד דירה בXXX בסכום של 6,500 ₪, 500 ₪ ארנונה לחודשיים, 170 ₪ מים, 1,000 ₪ חשמל והוצאות נוספות בגין אחזקת המדור. זאת ועוד, גם

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 59938-12-21 ב' פ' נ' ס'

תיק חיצוני:

האב עצמו זכאי למענק פינני ע"ס 6,000 ₪, נוסף על הכנסתו מעבודה, וכן מענק עידוד עבודה ע"ס 3,000 ₪.

21. אין חולק כי נטל גידול הקטינים התעצם ומוטל כל כולו על כתפי האם. לגרסתה היא נמצאת בקשיים כלכליים, בעוד שצרכי הקטינים הולכים וגדלים והיא חוששת שלאחר ההפחתה דמי המזונות לא יספיקו לקטינים.

22. יש לתת את הדעת לשינוי הנסיבות המהותי במצב הדברים שהיה בעת בה נפסקו המזונות הזמניים, להגדילם ולהתאימם למציאות הנוכחית, שאם לא, הרי שהפחתתם תוביל את האם והקטינים לידי חרפת רעב.

23. מבוקש לקבוע דמי מזונות התואמים את חלוקת זמני השהות ולהעמידם ע"ס 3,000 ₪, בתוספת מחציות, מדור והוצאות מדור.

תמצית טענות האב

24. נעשתה התקדמות משמעותית מאוד בקשר של האב עם הקטינים ובהתנהלות שלו מולם. האב עושה ויעשה כל שביכולתו להגדיל את זמני השהות שלו עם הקטינים.

25. האב נכנס לגור בדירה בXXX ב- 1/10/2024. הבת א' כבר הייתה בדירה, היא מבקשת להגיע אליו והקשר איתה מצוין. הבנים עדיין לא ביקרו בדירת האב (נכון למועד הגשת הסיכומים), אך האב מחכה לארח אותם בדירתו. האב מחכה שתתאפשר לינת הקטינים אצלו, בכל תדירות שהיא.

26. בעת קביעת המזונות הזמניים קיבלה האם קצבת נכות בגובה של 5,700 ₪ ונקבעה לה יכולת השתכרות של 2,500 ₪ ובסך הכל – 8,200 ₪, וכן קצבת ילדים מהמל"ל בגובה של 597 ₪. מאז גדלה קצבת האם והיא עומדת ע"ס 6,500 ₪ כיום.

27. כמו כן במועד זה טרם נקבעה נכותו של הבן ק' שקצבתו עומדת כיום על סך 1,771 ₪ ומשולמת בלעדית לאם.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 59938-12-21 ב' פ' נ' ס'

תיק חיצוני:

28. למרות טענותיה שאיננה יכולה לעבוד אין חולק שהאם יצאה בעבר לעבוד ויש לקבוע שעליה למצות את פוטנציאל השתכרותה שהוערך על סך של 2,500 ₪ בחודש.

29. האב עושה כל שביכולתו למצות את פוטנציאל ההשתכרות שלו ועובד ב-3 עבודות המכניסות לו לכל היותר 9,000 ₪. כל זאת נכון לגבי עבודתו באזור המרכז, אך סביר כי לאחר שישבו לXXX יחזור להרוויח כ- 7,000 ₪ כפי שהשתכר בעבר.

30. האם נמנעה מהצגת דפי חשבון עדכניים, ככל הנראה מאחר שצברה יתרות גדולות בחשבונה כתוצאה מקבלת מענקי הפינוי. האם מקבלת כ-15,000 ₪ בחודש רק עבור מענקי פינוי וזאת בנוסף לשלל הקצבאות המשולמות לידיה. גם סכום הקצבאות גדל מסכום של 6,094 ₪ לסכום של 8,868 ₪. יש לייחס לאם הכנסה של כ- 14,000 ₪ הכוללת את הקצבאות, פוטנציאל השתכרותה ודמי המזונות המשולמים לה.

31. כמו כן יש לקחת בחשבון את ההטבות להן זכאית האם כגון השתתפות בשכר דירה והנחות שונות בגין נכותה ונכות הבן.

32. לאם די מקורות כלכליים לקיים את הקטינים בכבוד, ואין צורך ממשי בהגדלת המזונות אשר תביא את האב לקושי כלכלי.

התשתית המשפטית

33. סעיף 3 (א) לחוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), תשי"ט-1959 מעגן את מקור חיוב אדם במזונות ילדיו: "אדם חייב במזונות הילדים הקטינים שלו והילדים הקטינים של בן-זוגו לפי הוראות הדין האישי החל עליו, והוראות חוק זה לא יחולו על מזונות אלה".

34. בענייננו הצדדים יהודים ולכן הדין החל הוא הדין העברי המבחין בין שתי תקופות לחיוב המזונות. בתקופה הראשונה – עד גיל 6 (קטני קטנים), האב מחויב באופן אבסולוטי

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 59938-12-21 ב' פ' נ' ס'

תיק חיצוני:

לשאת בכל הצרכים ההכרחיים של ילדיו. בצרכים שמעבר לצרכים ההכרחיים חבים שני ההורים במשותף.

35. בתקופה השנייה – מגיל 6 ועד גיל 18, חייבים שני ההורים באופן שווה במזונות הקטינים מדין צדקה. הכללים המנחים לקביעת החלוקה בנטל נוסחו בהלכת בע"מ 919/15 (פורסם במאגרים) ובפסיקה הענפה שלאחריה, ולפיהם יש לגזור את גובה המזונות בהתבסס על יכולותיהם הכלכליות של ההורים מכלל המקורות העומדים לרשותם ויחס הכנסות הצדדים, צרכי הקטינים ויחס זמני השהות בפועל, ובשים לב למכלול נסיבות כל מקרה.

36. למרות האמור ציינו השופטים בפסק הדין כי "אין מדובר בקביעת נוסחאות אריתמטיות נוקשות.. "פסיקת המזונות לעולם לא תסמוך אך על "המספרים היבשים".. בטרם יפסוק באופן סופי את סכום המזונות על בית המשפט להוסיף ולהתבונן היטב על התא המשפחתי שלפניו ועל נסיבותיו הפרטניות...". שיקול העל המנחה הוא טובת הילד ורווחתו בבתי הוריו.

37. חשוב לציין, כי בית המשפט מביא בחשבון את זמני השהות של הקטינים אצל האב שכן מטבע הדברים הוא נושא בהוצאות בגינם כשהם שוהים עמו (ראו תלה"מ 50999-07-17, פלונית נ' פלוני (פורסם במאגרים, 12.2.18); רמ"ש (מרכז) 59188-10-18 י.נ. נ' א.נ. (פורסם במאגרים) (2018)).

38. אך יוער כי הלכת בע"מ 919/15 לא שינתה את מקור החיוב עבור קטינים מתחת לגיל 6 והוא נותר באופן אבסולוטי על האב. לאור זאת, היות שבענייננו מדובר בשלושה קטינים ששניים מהם מתחת לגיל 6 שנים, תינתן במסגרת פסק הדין התייחסות לחיוב עד הגעתם לגיל 6 ולאחריה.

מן הכלל אל הפרט

39. בהחלטה למזונות זמניים חויב האב בתשלום מזונות בסך 3,000 ₪, ע"פ החלוקה הבאה: 600 ₪ עבור הקטינה א'; 1,200 ₪ עבור הקטין ר'; 1,200 ₪ עבור הקטין

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 59938-12-21 ב' פ' נ' ס'

תיק חיצוני:

ק'. סכום זה כלל את רכיב המדור והוצאות מדור, והביא בחשבון את זכאות האם בעתיד לסיוע בדיוור.

40. כן נקבע בהחלטה, ובהתבסס על נתוני השכר שעמדו בפני בית המשפט באותה עת, כי עם הגעת הקטינים ר' וק' לגיל 6 יופחת הסכום ויעמוד ע"ס 600 ₪ ובסה"כ – 1,800 ₪ לשלושת הקטינים.

41. בשלב המקדמי בו ניתנה ההחלטה למזונות זמניים התקיימו זמני שהות של 43% לאב לעומת 57% לאם. כמו כן בשלב זה טרם אובחנו הקטינים ר' וק' כבעלי צרכים מיוחדים והכנסות הצדדים היו כמעט שוויוניות.

השתכרות הצדדים

42. הכנסת האם. האם זכאית לקצבת נכות מלאה וכן קצבת תלויים בסכום של 6,387 ₪ המשולמת לה מידי חודש; קצבת ילדים 426 ₪; קצבת נכות חודשית בסכום של 1,771 ₪ בגין הקטין ק'. לטענת האם היא זמנית עד ליום 30.6.2025. כל אלה מעמידים את הכנסתה החודשית של האם ע"ס של 8,500 ₪. לטענת האם היא אינה עובדת עקב מחויבותה המוחלטת לקטינים, שניים מהם בעלי צרכים מיוחדים. לשיטתה אין לייחס לה פוטנציאל הכנסה כלשהו. אינני מקבל את טענת האם. כבר בהחלטה למזונות זמניים שניתנה לפני כמעט 3 שנים, יוחס לאם פוטנציאל השתכרות בסך 2,500 ₪. מדובר ברף נמוך מאד המשקף חצי משרה בשכר מינימום. האם הופיעה בפני מספר רב של פעמים והתרשמתי כי מדובר באישה בעלת כושר ביטוי מצוין, אסרטיביות ויכולת לתפקד גם במצבים משתנים שנכפו על כל תושבי הצפון בעטיה של המלחמה.

43. התובעת השכילה לשכור דירה (על אף שיכלה הייתה לבחור בפתרון הקל ולעבור לבית מלון בפנסיון מלא), לרשום את הקטינים למסגרות חינוכיות ולנהל משק בית במרכז הארץ. אין מדובר בעניין של מה בכך, והמעבר תחת אילוצי המלחמה דורש יכולות הוריות ואישיות שהתובעת הוכיחה כי התברכה בהן. בנסיבות אלה, הטענה כי התובעת נעדרת כושר הכנסה כליל אינה יכולה להתקבל. זאת ועוד, בעת שנקבע כי

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 59938-12-21 ב' פ' נ' ס'

תיק חיצוני:

לתובעת כושר השתכרות בסך של 2,500 ₪ לחודש היו שני הבנים הקטינים, פעוטות של ממש ואילו כיום, על אף גילם הצעיר הם בוודאי מאפשרים לאם לעבוד למשך מספר שעות ביום בעת שהם נמצאים במסגרות החינוך.

44. **האם, ככל מפוני הצפון, זכאית למענקי פינוי בהיקף של 15,000 ₪ (6,000 ₪ לאם, ועוד 3,000 ₪ בגין כל קטין).** האב טען כי מענקים אלה מגדילים בהכרח את הכנסת האם ומאפשרים לה לכלכל את הקטינים בכבוד. אמנם יש צדק כלשהו בדברי האב ברם עד לאחרונה התאכסן האב בבית מלון במסגרתו היה זכאי למדור וכלכלה מלאים וללא כל הוצאות בגין הקטינים, כעת משעבר להתגורר בדירה משלו זכאי אף הוא לקבלת מענק פינוי, ואף ניתן לראות בדף התנועות שצירף האב לסיכומיו כי ביום 11/11/24 התקבל מענק של 6,200 ₪.

45. יוער כי חרף החלטת בית המשפט כי הצדדים יצרפו לסיכומים פירוט הכנסות עדכניות התובעת לא עשתה כן ויש לזקוף זאת לחובתה סביר להניח כי הסיבה לכך נעוצה בשיפור במצבה הכלכלי והכנסותיה החודשיות כתוצאה מקבלת מענקי הפינוי.

46. **לאור האמור אני מעמיד את השתכרות האם על סך של 11,000 ₪ הבנויים מקצבאות המל"ל, לרבות קצבת הנכות של האם וקצבת הנכות של הבן ק', וכן קצבת ילדים ובנוסף השתכרות בסך של 2,500 ₪.**

47. **הכנסת האב.** האב עובד במספר עבודות בהיקף משרה משתנה. לפי הצהרתו התחיל לאחרונה לעבוד כחונך בבי"ס XXXX בשכר של כ-3,000 ₪ בחודש; עובד בצהרון של XXXX בשכר של כ-1,500 ₪ בחודש; מנקה בחברת XXXX בשכר של כ-4,500 ₪ בחודש. כל אלה מעמידים את הכנסתו החודשית על סך של כ-9,000 ₪. האב טען כי לכשישוב לXXXX ימשיך למצות את פוטנציאל ההשתכרות שלו אך מטבע הדברים רמת השכר באזור זה נמוכה משמעותית מהסכומים שמרוויח כעת. האב אומנם לא צירף תלושי שכר לסיכומיו אך צירף חשבון בנק ממנו ניתן להתרשם ביחס להפקדות לחשבוננו המתנהל בבנק הדואר.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 59938-12-21 ב' פ' נ' ס'

תיק חיצוני:

48. אין לי ספק, וגם לא נטען אחרת, כי האב עושה ככל שלא ידו, על מנת להגדיל את ההכנסות ולממש את פוטנציאל ההשתכרות שלו. לשם כך עובד האב ב – 3 מקומות עבודה (גם בעת שהצדדים התגוררו בXXXX הוא עבד ב – 3 עבודות) ומממש את פוטנציאל ההשתכרות שלו באופן מלא.

49. לאור האמור אני מעמיד את השתכרות האב על סך של 8,000 ₪. הפחתה מסויימת מסך ההכנסות כיום מתוך הנחה כי הצדדים ישובו להתגורר בXXXX ושכרו יותאם למשכורות המקובלות בצפון.

50. יוצא אפוא; שיחס ההכנסות בין הצדדים עומד על 42% לטובת הנתבע לעומת 58% לטובת התובעת.

זמני שהות

בעניין זה ניתן פסק דין ביום 17/11/24, ברם, נוכח מורכבות הדברים והתמשכות ההליכים אסקור בקצרה את השתלשלות זמני השהות.

51. הצדדים נפרדו בסוף שנת 2020 והתגרשו זמ"ז במרץ 2022. לאחר הפירוד קיימו הצדדים חלוקת זמני שהות שהוסכמה ביניהם בשעתו.

52. בעניין הצדדים הוגשו כאמור כ-8 תסקירים מאת העו"ס לסדרי דין, מהם עולה בין היתר כי הצדדים קיבלו, ועדיין מקבלים ליווי ומענה טיפולי רחב על ידי גורמי הרווחה. עם קבלת התסקיר הראשון באפריל 2022 התברר כי למרות רצונו הכנה של האב להיות הורה מיטיב ומשמעותי לקטינים, לאב קשיים תפקודיים באופן משמעותי וקיים פער גדול בין רצונו לבין יכולותיו (הן מהתרשמות העו"ס והן מדוחות מטפלים המעורבים). לאור התרשמותה ממצב הקטינים והתנאים בבית האב המליצה העו"ס כי האם תהיה המטפלת העיקרית של הקטינים (כפי שהיה בזמן המערכת הזוגית) וכי הקטינים יפגשו עם האב לשעות ספורות אך ללא לינה. כמו כן הומלץ על המשך מתן סיוע טיפולי ושיקומי לאב.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 59938-12-21 ב' פ' נ' ס'

תיק חיצוני:

53. בתסקיר מחודש יולי 2022 הומלץ על קיום מפגשים בין האב לקטינים בליווי סומכת שתסייע לאב בארגון וקיום המפגשים כראוי ודיוק המענים לצרכים, וכך התנהלו הצדדים במשך כשנה. כתוצאה מהסיוע שקיבל האב ולייווי הסומכת חל שיפור בתפקוד האב ונרשמה התייצבות מה במפגשים ובתקשורת ההורית, עד לפרוץ המלחמה ועזיבת הצדדים למרכז.

54. תסקיר מאת האגף לשירותים חברתיים בעיר XXXX התקבל ביוני 2024 שהמלצותיו אומצו בהחלטת בית המשפט מיום 10.6.24, ולפיהן הקטינים ילונו בבית האם בXXXX בכל לילה והאב יקיים מפגשים עם הקטינים בימי שני וחמישי למספר שעות, ובשבת אחת לחודש (ללא לינה) בבית דודתו המתגוררת בקרבת בית האם אז גם יוכלו לבקרו הורי האב. לאחר שניתנה ההחלטה פנתה דודתו של האב בטענה שזמני השהות אינם מתאימים למסגרת שהסכימה לה. בשלב זה המליצה העו"ס על השארת זמני השהות על כנם (כפי שהתקיימו בפועל) נוכח העובדה שלאב אין מקום מתאים לקיום מפגשים עם הקטינים, סירוב דודתו לקיימם אצלה בדירה, והעובדה שהאב מתעתד לעבור לדירת מגורים שלגביה יהיה צורך לבחון האם מתאימה לקיום מפגשים ובאיזה מתכונת.

55. ניתנו 2 עדכונים נוספים, האחרון שבהם בתסקיר מיום 13/11/2024 ע"י שתי עו"ס לסדרי דין, במסגרתו ניתנה התייחסות לדירת האב לאחר שנערך בה ביקור בית. העו"ס התרשמו כי אין מניעה לארח את הקטינים בדירה בשעות אחה"צ. עם זאת ציינו העו"ס כי הדירה קטנה מאוד וכי נראה שיעלה קושי להלין שם את הקטינים. חשוב לציין כי למרות טענות וחששות שהעלתה האם סברו העו"ס כי קיים הכרח לתת ניסיון לקיום זמני השהות בין הקטינים לאב בדירתו.

56. המלצת העו"ס הייתה קיום זמני השהות כפי שהתנהלו בפועל, אך לאפשר את קיומם באמצע השבוע בדירת האב (ולא בדירת האם). לגבי המפגש בסוף השבוע אחת לחודש ציינו העו"ס כי ניתן יהיה לקיימו בבית האב או לחילופין בבית הדודה באם ירצה בכך האב.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 59938-12-21 ב' פ' נ' ס'

תיק חיצוני:

57. להמלצות אלה ניתן ביום 17/11/24 תוקף של פסק דין ועל כן זמני השהות יתקיימו כדלהלן:

בימים שני וחמישי יאסוף האב את הקטינה א' מסיום מסגרות החינוך בשעה 13:30 וישהה עמה בחוץ או בבית דודתו בXXXX או בדירתו וזאת עד השעה 16:00. בשעה 16:00 יאסוף האב את הבנים ר' וק' אל דירתו וישהה עמם שם עד השעה 19:00, אז ישיבם לבית האם.

58. אחת לחודש, בשבת הראשונה של כל חודש האב יאסוף את שלושת הילדים מבית האם בשעה 11:00 אל ביתו או לבית הדודה, ובזמן זה יתאפשר ביקור של הורי האב את נכדיהם. האב יחזיר את הקטינים לבית האם עד לשעה 17:00. בשבוע שבו מתקיים כזה מפגש לא יתקיימו זמני שהות ביום חמישי הקודם לשבת זו.

59. כמו כן ניתנה החלטה המסמיכה את העו"ס לסדרי דין מעיריית XXXX לסייע לצדדים בהרחבת זמני השהות בין הקטינים לאב, כאשר עם סיום המלחמה וחזרת הצדדים לXXXX תעבור ההסמכה לידי עו"ס ממחלקת הרווחה בעיר XXXX. תוקף ההסמכה לשנה מיום מתן ההחלטה.

60. אציין כי היעדרם של זמני שהות רחבים יותר הכוללים לינה אצל האב לא התממשו, על אף ניסיונות רבים ולמשך תקופת זמן משמעותית (התיק התנהל 3 שנים). יחד עם זאת, והדבר חשוב לציון, כי היעדרם של זמני שהות מורחבים אינו רובץ לפתחם של מי מהצדדים. לאב בעיות אובייקטיביות שמנעו ממנו הרחבת זמני השהות בפרט כאשר מדובר בקטינים צעירים עם צרכים מיוחדים, האם גילתה אחריות כלפי הקטינים והצליחה לשמר את הקשר שלהם עם האב חרף אותן בעיות אובייקטיביות. ברם, כאמור, במצב הנתון לא ניתן היה לבסס זמני שהות משמעותיים יותר בעת הזאת. היעדרם של זמני שהות משמעותיים הכוללים לינה וסופי שבוע יש בהם כדי להשליך על גובה סכום המזונות כפי שיפורט להלן.

צרכי הקטינים

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 59938-12-21 ב' פ' נ' ס'

תיק חיצוני:

61. אין חולק כי הקטינים מטופלים באופן בלעדי ע"י האם שנושאת לבדה בנטל מילוי כלל צרכיהם, ובשעה ששניים מהם בעלי צרכים מיוחדים. בשנתיים האחרונות האב מקיים זמני שהות מצומצמים ביותר עם הקטינים שאינם כוללים לינה, ועד לאחרונה גם לא התקיימו בביתו אלא בבתיים אחרים, לרבות בית האם, כך שהאב אינו נושא בהוצאות הקשורות בקטינים כלל או מעטות ביותר.

62. התובעת לא פירטה את צרכי הקטינים פרט להתייחסות בשורה אחת בסיכומיה לכך שהקטינים נזקקים לאבחונים ומשולבים בטיפולים רגשיים (לרבות הקטינה א') ובחוגים, אך לא פירטה באיזה טיפולים מדובר ומה ההוצאות שנגרמות לה בגין נכות הקטינים ולא תמכה טענותיה בכל ראייה.

63. הפסיקה מעמידה את גובה הצרכים המינימליים (ההכרחיים והן מדין צדקה) של קטין בסך של בין 1,600 - 1,900 ₪ בחודש, צרכים אלה כוללים כלכלה, ביגוד והנעלה וכיו"ב, ואינם כוללים הוצאות מדור והוצאות חינוך ורפואיות חריגות. סכומים אלה נחשבים בידיעתו השיפוטית של בית המשפט ואינם דורשים הוכחה (ר' למשל עמ"ש (תל אביב-יפו) 78095-05-23 פלונית נ' פלוני (פורסם במאגרים)); לגבי קטין המחלק את זמנו בין שני בתים, דבר המגדיל בהכרח את הוצאותיו, צרכים אלה נעמדו על סך של 2,250 ₪ בחודש לכל הפחות, ללא רכיב המדור (ר' למשל: עמ"ש (מרכז) 4202-02-20 ש.מ.נ' ח.י.מ. פורסם במאגרים, 2/8/2020).

64. לנוכח האמור ובהתחשב בכך שפסיקת דמי מזונות תלויה לא פעם בהערכות ואומדנים ובהתחשב בהלכת ורד (ע"א 552/87 ורד נ' ורד, מב(3) 599 (1988)) שקבעה שאין לחשב את סכום מזונותיהם של 3 ילדים כמכפלת צרכי של ילד אחד, אני קובע את מזונות הקטינים לפי החלוקה שלהלן.

65. **הקטין ק'. ק'** אובחן באבחון פסיכיאטרי כבעל מוגבלות שכלית התפתחותית בגינה זכאי כיום לקצבת נכות בגובה של 1,771 ₪. כאמור האם לא פירטה את ההוצאות הנגרמות לה לכאורה בגין נכותו וצרכיו המיוחדים ואם קיימות בכלל הוצאות מיוחדות החורגות מגדר הרגיל. קיימות שתי גישות לעניין קצבת נכות. הראשונה גורסת כי כל עוד שלא הוכח בפני ביהמ"ש כי צרכי הקטין הנכה עולים על צרכי קטין אחר שאינו

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 59938-12-21 ב' פ' נ' ס'

תיק חיצוני:

סובל ממוגבלות או בעל צרכים מיוחדים ולא הוכח שהקצבה אינה מכסה אותם, יש להשתמש בקצבת הנכות ולפסוק דמי מזונות רק במידה שנתרת יתרה. לעומת הגישה השנייה, שלפיה תכלית קצבת הנכות היא להקל על ההורים על גידול קטין נכה ולתגמל עבור הסבל של הקטין, וכן לאפשר להורים לדאוג לצרכיו המיוחדים של אותו קטין ולטפל בו ולא מיועדת להוצאות בסיסיות.

66. אין חולק כי לעיתים קרובות גידול קטין נכה או בעל צרכים מיוחדים מטיל עומס כבד ההורים, כאשר לעיתים נגרמות בשל כך הוצאות משמעותיות שאינן מנת חלקו של כל קטין אחר. הקצבה מטרתה לכסות את ההוצאות החריגות לרבות טיפול רפואי מיוחד, השגחה לפי הצורך, נסיעות מיוחדות ולהקל באופן זה על ההורה. בבע"מ 2083/19 פלונית נ' פלוני (28.04.2021) נפסק כי "דומה כי כבר מלשון החוק ניתן להסיק שגמלת ההשתתפות בהוצאות נועדה לסייע במימון סידורים מיוחדים, הנדרשים עקב המוגבלות שעמה חי הילד, ולא בהוצאות הקיום השגרתיות".

67. בנידון דידן התובעת טענה, וטענתה זו לא נסתרה, כי היא נדרשת להיות זמינה באופן קבוע ומלא לקטינים, גם בשעות שהם שוהים עם הנתבע. לכך יש להוסיף נסיעות, לרבות לקיום זמני שהות עם האב שכן האב אינו בעל רכב, נסיעות לבדיקות וטיפולים אם כי כאמור לא פירטה באיזה היקף, ושהות עם הקטינים באותם טיפולים ואבחונים. כך גם בעת מחלה של הקטינים האם היא שנמצאת עמם.

68. התובעת אומנם לא הביאה כל ראיה לאותם צרכים מיוחדים ומאחר שקצבת הנכות של ק' עומדת על סך של 1,771 ₪ לחודש הרי שאני סבור כי בשלב זה אין כל מקום לשנות מדמי המזונות שנפסקו בהחלטה למזונות זמניים ואלה יוותרו כשם שנפסק. יחד עם זאת, ומאחר שקצבת הנכות של ילד היא לעולם זמנית, אזי ככל שתבוטל קצבת הנכות (שעומדת על 50%) יהיה מקום להעלאת דמי המזונות ואני מורה כי במקרה כזה לא תבוצע הפחתה של דמי המזונות עם הגיעו של ק' לגיל 6 שנים.

69. ביחס לבן ר', שלו ימלאו 6 שנים בעוד כ- 3 חודשים, אני סבור כי יש מקום להעלות במידת מה את דמי המזונות ביחס לתקופה שבה ימלאו לר' 6 שנים. בהחלטה

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 59938-12-21 ב' פ' נ' ס'

תיק חיצוני:

למזונות זמניים נקבע כי אלה יופחתו לסך של 600 ₪, ברם הדבר היה בהנחה כי זמני השהות עם האב יישארו זמני שהות מורחבים ומשמעותיים. בפועל, למרות רצונו של האב ולמרות ניסיונות רבים לסייע לצדדים, זמני השהות עם הבנים לא הורחבו וספק אם יורחבו בעתיד באופן משמעותי כפי שהיו בעבר. אומנם הכנסותיה של האם גבוהות במידת מה משל האב, אך לא ניתן להתעלם מהעובדה כי היא זו הנושאת לבדה בנטל גידול הקטינים כולם. לאור האמור, אני מורה כי מזונות הבן ר' יופחתו, עם הגיעו לגיל 6 לסך של 1,000 ₪.

70. ביחס למזונות הקטינה א', שהייתה למעלה מגיל 6 עוד שנפסקו המזונות הזמניים, לא מצאתי עילה לשנותם. מדובר במזונות שנפסקו לפני כ – 3 שנים והאם לא טענה כנגד פסיקה זו דבר ולא ביקשה לשנותה.

סיכום

71. אני מחייב את הנתבע בתשלום מזונות הקטינים בסך של 3,000 ₪ (ע"פ החלוקה הבאה: עבור הקטינה א' סך של 600 ₪, עבור הקטין ר' סך של 1,200 ₪ ועבור הקטין ק' סך של 1,200 ₪).

72. הסכומים כוללים דמי מדור ואחזקתו בהינתן העובדה כי התובעת תהיה זכאית עם החזרה לXXXX לסיוע בדיוור או דיוור ציבורי.

73. עם הגיעו של הקטין ר' לגיל 6, בחודש 4/25, יופחתו מזונותיו לסך של 1,000 ₪.

74. ככל שהקטין ק' יהיה זכאי לקצבת נכות עם הגיעו לגיל 6 שנים יופחתו מזונותיו לסך של 600 ₪. ככל שתבוטל הקצבה לא תתבצע הפחתה של המזונות והם יישארו בגובה 1,200 ₪ גם לאחר הגיעו של ק' לגיל 6 שנים.

75. דמי המזונות ישולמו לאם החל מיום 10.2.25, ובכל 10 לחודש עבור אותו החודש וזאת לחשבון הבנק של האם. דפי בנק המעידים על ביצוע התשלום יהוו ראייה חותכת ומכרעת לביצוע תשלום המזונות בפועל. מאחר שבעת הזאת אין שינוי בין המזונות הזמניים ואלה הקבועים אזי עד למועד פסק הדין תעמוד בתוקפה ההחלטה למזונות זמניים.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 59938-12-21 ב' פ' נ' ס'

תיק חיצוני:

76. דמי המזונות הנקובים לעיל, יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן, כפי שזה מתפרסם מדי 15 בכל חודש על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. מדד הבסיס יהא המדד שיתפרסם ביום 15/01/25 (להלן "מדד הבסיס").

77. דמי המזונות הנ"ל יותאמו ויעודכנו על פי השינויים ממדד הבסיס הנ"ל מדי 6 חודשים (ללא תשלומים רטרואקטיביים) כאשר ההתאמה הראשונה למדד, תבוצע בחודש יולי 2025.

78. דמי המזונות הנ"ל ישולמו לידי האם עד שימלאו לכל קטין שמונה עשרה (18) שנים או עד לסיום לימודיו התיכוניים – לפי המאוחר מבין שני המועדים הנ"ל.

79. ממועד סיום לימודיו התיכוניים של כל קטין ו/או הגיעו לגיל 18 שנים (לפי המאוחר מבין השניים), ועד לסיום שירותו הצבאי הסדיר בחובה או השירות הלאומי, ישלם האב לידי האם, תשלום מזונות חודשי בגין כל קטין בשיעור של שליש מדמי המזונות האמורים לעיל (בתוספת הפרשי הצמדה למדד הבסיס).

80. דמי המזונות המפורטים לעיל ישולמו לידי התובעת בנוסף לקיצבת הילדים המשולמת לה ע"י המל"ל ו/או בנוסף לכל קיצבה, גימלה או הטבה להם היא זכאית, ככל שהיא זכאית על פי כל דין.

81. בנוסף לדמי המזונות יישאו שני הצדדים בחלקים שווים בכל הוצאות החינוך ובהוצאות הבריאות החריגות של הקטנים אשר אינן מכוסות ע"י סל הבריאות או ביטוח רפואי אחר ו/או על ידי חוק חינוך חובה והכל לפי הוראות אלו:

א. הוצאות ריפוי חריגות, אשר אינן ממומנות על ידי ביטוח הבריאות הממלכתי, לרבות טיפולי שיניים, אורתודנטיה, משקפיים, טיפולים פסיכולוגיים, ריפוי בעיסוק, תרופות שאינן בסל הבריאות.

ב. הוצאות חינוך, לרבות שכ"ל, ולרבות גן צהרונים, קייטנות וכל פעילות חינוכית אחרת שהילדים שותפים לה. כמו כן עד חוג אחד לשנה לכל ילד (בהתאם

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 59938-12-21 ב' פ' נ' ס'

תיק חיצוני:

לרצון הילדים ובכפוף לכך שעלות החוג לא תעלה על 300 ₪ בחודש), שיעורי עזר (ככל שיידרשו לקטינים, בהמלצת גורם מקצועי ו/או מחנך כיתה).

ג. הנני קובע, כי כל דרישה לטיפול ו/או להשתתפות של האב במימון או תשלום הוצאות חריגות כאמור (חינוכיות ורפואיות) תיעשה אך ורק לאחר שהמבקשת תמצה כל ההליכים מול כל הגורמים האחראים על מימון, סבסוד, השתתפות ו/או מתן הנחות והטבות. תנאי זה מהווה תנאי סף לחיוב האב בתשלום חלקו בהוצאות החריגות והאב רשאי לדרוש אישור על כך – ככל שניתן להשיג אישור כאמור.

ד. תשלום המשיב עבור הוצאות חריגות ייעשה במישרין לידי האם בכפוף לקבלת חשבוניות או הצעות מחיר בכתב. הסדר זה לא יחול על הוצאות בריאות הנעשות בשל מקרה חירום. יחד עם זאת, מובהר כי אם המשיב לא ישלם במישרין את חלקו בהוצאות החריגות, תהא רשאית המבקשת לשלם את מלוא ההוצאה בעצמה ולחזור אל המשיב במסגרת הליכי הוצל"פ, כאשר החיוב בגין חלקו בהוצאות החריגות הן חלק אינטגרלי מדמי המזונות.

ה. הנני מחייב את הצדדים להתייעץ זו עם זה ועם גורמים מקצועיים מוסמכים בטרם הוצאת הוצאה כאמור שהיא מעל 200 ₪. הוצאות חריגות מתחת לסכום זה, אינן חייבות בהתייעצות ו/או בהסכמת הצד שכנגד, אך חייבות ביידועו מבעוד מועד.

ו. לעניין ההוצאות החריגות: כל הודעה ו/או מידע לרבות מסמכים, יועברו באחד מאופני התקשורת הבאים **(להלן: "תקשורת מתועדת")**: תקשורת סלולרית (כגון whatsapp) / מייל / דואר רשום, כאשר ההורה השולח איננו מחויב להוכיח כי ההורה השני קיבל לידי את ההודעה אלא כי שלח לו באחד מאופני התקשורת המפורטים לעיל. כל העברה באופן אחר תחייב את ההורה השולח להוכיח כי ההורה השני קיבל לידי את המידע/מסמכים.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 59938-12-21 ב' פ' נ' ס'

תיק חיצוני:

ז. לפני הוצאת כל הוצאה חריגה כאמור לעיל, שאינה הוצאה של חירום, תשלח המבקשת באמצעות תקשורת מתועדת הודעה ובה פירוט ההוצאה, המועד בו היא אמורה לשלם וחיוניותה. ככל שהאב לא יחלוק בכתב תוך 7 ימים מיום קבלת ההודעה מטעם האם על חיוניות ההוצאה או שיעורה, כי אז הצעת המחיר מטעם האם תחייב את שני הצדדים. ככל שהאב חולק על חיוניות ההוצאה, יכריע הגורם הרלוונטי (בהוצאות חינוך – המחנכת, ובהוצאות בריאות – רופא המשפחה או רופא השיניים של הקטין).

82. המזכירות תמציא לצדדים ותסגור את התיק שבכותרת.

פסק הדין ניתן לפרסום לאחר השטמת פרטים מזהים.

ניתן היום, י"ב טבת תשפ"ה, 12 ינואר 2025, בהעדר הצדדים.

רון ארנון, שופט

ג'ט אאוויר

OVER

משפחה • משפט • ומה שביניהם

WWW.GET-OVER.CO.IL